

samme Betragtning, der ligger i disse Yttringer, har jeg ogsaa lagt til Grund for min Benyttelse af de Bestemmelser, der ere vedtagne i Lehnsløvsforlaget. Jeg har ikke kunnet overse, at Betdagelsen af § 20 i samme havde en vis almindelig Betydning; men jeg protesterer bestemt imod, at, hvad der vedtoges der, skulde kunne passe som Prøvefæst for Bestemmelserne i et Lovforslag, der tilfigter Fæsteforholdets almindelige Ordning. — Det ærede Medlem udtalte i Begyndelsen af sit Foredrag, at jeg i mit Forslags § 2 havde optaget Bestemmelser, der gave fuld Erstatning. Jeg lagde megen Vægt paa at høre dette fra hans Side, men jeg maa da saameget mere beklage, at han senere bestræbte sig for at tilraade at borttage netop den aller vigtigste Bestemmelse i Lovforslagets § 2, ved hvilken man kan siges at yde fuld Erstatning. Der ved at Jorden frigøres, idet den sættes til Auktion, vinder den nemlig i Værdi, at der kan være enkelte Tilfælde, hvori det ikke sker, gjør Intet til Sagen; almindelig betragtet, saaledes som Forholdene nu ere, er Sætningen sand. Men naar man erkender, at § 2 giver fuld Erstatning, bør man derfor vel vogte sig for at borttage dette væsentlige Moment af Erstatningen, thi saa turde Sætningen blive mindre sand. — Det ærede Medlem omtalte dernæst Godseierens Ret til selv at købe, og han udvillede de Betænkkeligheder, som kunde hentes derfra. Hvad angaar dette Punkt i dets Almindelighed, skal jeg imidlertid tillade mig at henvise til, hvad jeg yttrede ligeoverfor det ærede 4de Medlem for 3die Kreds, der nys havde Ordet (S. Andersen). Naar det ærede Medlem (Brock) fandt sine Betænkkeligheder i saa Henseende yderligere forøgede ved at se hen til mit Lovforslags § 5, hvorefter de ved Auktion solgte Gaarde kunne regnes med blandt dem, der give Godseieren Ret til at inddrage den 10de Gaard, saa skal jeg derfor kun bemærke, at han ikke maa have læst § 5 helt igennem, thi de sidste Ord i denne Paragraf lyde saaledes: „naar Gieren ikke selv er Kjøber“. I de Tilfælde, som det ærede Medlem forudsatte, og hvori han saa en saa stor Fare, kunne de ved Auktion solgte Gaarde altsaa ikke regnes med. Jeg haaber

derfor, at denne hans Indvendning maa falde bort.

M. P. Bruun: Jeg skulde ikke have begjært Ordet i denne Sag, hvis jeg ikke ved forskellige Yttringer dels af den ærede Forslagsstiller og dels af andre Medlemmer var bleven noget roffet i den Opfattelse af Lovforslaget som jeg selv havde faaet ved dets Gjennemlæsning. Den ærede Forslagsstiller og et Par andre Medlemmer have nemlig gjentagne Gange gjort opmærksom paa, at der intet Strid vilde være mellem Grundlovens § 82 om Expropriation og det foreliggende Lovforslag. Jeg har imidlertid opfattet dette Lovforslag saaledes, at der i Virkeligheden slet ikke i samme var Spørgsmaal om at anvende Grundlovens Expropriationsparagraf. Jeg har opfattet Lovforslaget saaledes, at der derved, at idet der gives den Eier, der skal sælge, Ret til selv at købe, gives der ham en Ret, der udelukker Begrebet af Expropriation, eller rettere, der bevirkes, at Lovforslaget ikke bliver et Forslag til en Expropriationslov. Hvis dette ikke var Tilfældet, hvis Lovforslaget ikke skulde betragtes som et Forslag til en Lov, der kun paabyder en tvungen Afløsning af den i samme omhandlede Byde, men dersom det derimod skulde betragtes som et Forslag til en Expropriationslov og altsaa gennemføres i Genhold til den alt nævnte Grundlovsparagraf, saa tror jeg ikke, at man vilde kunne gaa ind paa Lovforslaget. Jeg tror, at selve den ærede Forslagsstiller endog vil indrømme mig, at Lovforslaget ikke vilde kunne bringes i Overensstemmelse med den nævnte Grundlovsparagraf. Efter den er det nemlig den første Betingelse for enhver Expropriation og for en Expropriationslov, at Almenvellet kræver samme, og dernæst er der da Spørgsmaal om fuldstændig Erstatning. Det er væsentlig dette Punkt, som har Betydning for mig. Det forekommer mig, at jeg i saa Henseende har en forskjellig Opfattelse fra selve den ærede Forslagsstiller, og dette Spørgsmaal kunde jeg gjerne ønske at faa klaret ved en Yttring enten af ham selv eller af de Medlemmer, som dele hans Opfattelse. — Jeg skal ikke i Diebliffet gaa ind paa Lovforslagets Enkelt-